

Katalikai turi suprasti, kad je sakos ir pasivertimas del kataliku spaudos susiprinimo bus nacionalinis Dievui ir paciai Baiznyiai, ir zmonems naudingsmia, negu pirkimas baiznytiniu indy ir net negu baiznytines apeigos. Pa kol to nesupras visi katalikai, mes negalime tiketis sulaukti spaudos kuri statytu Kataliku Baiznydos rimtybei ir pajegoms. Zmoniu vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skatinti tai savo didziausiu ugdaviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuviu Rymo Kataliku Buzdos Jacapo Darbininku Sgimmos.

DARBININKAS

UFAININKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.

Metams \$4.00

Ufubeky metams \$2.00

DARBININKAS

866 Broadway, Boston 27, Mass.

Tel. South Boston 610.

Ex-prezidentas Wilson mirė

MIRĖ NEDELIOJ.

WASHINGTON. — Ex-prezidentas Woodrow Wilson su šiuo pasaulini persikyrė pereiną nedėliu sausio 3 d. 11:15 val. iš ryto. Lygiai prieš septynis metus jis buvo pertraukęs diplomatinis ryšius su Vokietija. Dabar visus ryšius pertraukė su šiuo pasauliu.

Jis sirgo nuo vasaros 1919 m., kada buvo išvažiavęs laikyti prakalbas reikalė Amerikos stojimo Tautų Lygon, už jo bekalbant paralyžiavus buvęs gautas. Nuo to laiko jis neatsigavo ir buvo tikras invalidas. Jo padėtis visiskai pablogėjo pereiną pėtnyčią ir per tą laiką buvo veik be žado.

Kai garsusis ex-prezidentas mirė, tai žinia buvo pranešta į visą sostinės baiznyčia. Tai susiprindusiems buvo iš sakytų pranešta apie jo mirtį ir buvo už jį pasinelsta. Prezidentas Coolidge su žmona gavo žinia apie ex-prezidento Wilsono mirtį ir gi baiznyčioj. Po visam prezidentas su žmona užvažiavo į velionies namus pasiūlyti savo patarnavimą.

Kongresas iki bus Wilson palaidotas pertraukė sesijas. Visos pasilinksmimo vietos sostinėj užsidarė. Laikdotuvių diena ir vieta dar nežinoma.

Kondolencijos kablegramos atėjo nuo Šventojo Tėvo, nuo Italijos karalaus ir kitų pasaulio angštų asmenų.

Nei joks pasaulyje didvyris nebuvo sulaukęs tokio triumfo, kaip velionis Woodrow Wilson kad buvo iškiles karo metu. Garbinamas buvo po visą žemės kamuolį. Buvo didžiausias idealistas, visokias laimes paskelbęs visoms pasaulio tautoms. Tačiau Versaliose sutiko visiskai nepasisekima. Jo idealai taip suvyto, kaip Lenino, kurs dviem savaitėm anksčiau išsiskubino į anapus graba.

DR. K. PAKSTO PRAKALBOS.

- Vasario 10 d. — Lawrence, Mass. — Kultūrinės misijos.
 - Vasario 17 d. — Worcester, Mass. — Tautos Šventė.
 - Vasario 21 d. — Lawrence, Mass. — Kultūrinės misijos.
 - Vasario 24 d. — So. Boston, Mass. — Kultūros Vajus.
 - Kovo 2 d. — Brighton, Mass. — L. D. K. S.
- Sutartinai su Federacijos Centro Valdžyba, Dr. K. Pakstas visur kur kvietiamas važinėti ir sakys prakalbus Kultūros Vajaus reikalais. Vasario mėnuo teks Masas. valstijai, gi kovo mėnesį jis norėtu apvažiuoti bent didesnes parapijas Conn., New York, Rytinėje Pensylvanijoje ir Maryland valstybėse.

Kreipkities šiuo adresu: DR. K. PAKSTAS, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass., radio.

Išrinko raudonąjį carą Nelaimės

LENINO ĮPĖDINIS.

MASKVA. — Rusijos komunistai apsirinko naują raudoną carą. Juoni yra Rykovas. Jis yra išrinktas į Lenino vietą — būti komunistų Pildancojo Komiteto pirmininku.

PESTYNĖS DEL TROCKIO

BERLIN. — Iš pranešimų iš Maskvos sužinoma, kad Rusijos Pildantysis Komitetas turėtu "ligus ir karštus ginčus del Trockio. Trocki taip išpriklines, kad jis norėtu laikyti po areštu. Ginčai buvo tokie karšti, kad Preobraženski tvojo veidam Kameniovui. Pagalios nutarta, kad Trocki turi gyventi kur nors pietinės Rusijos mieste, nevalia naudotis geležinkeliais ir keliauti iš vietos vieton.

ŽADA PARAMA.

LONDON. — Geležinkelių dabininkų unija pažadėjo paramą dokų darbininkams, jei jie išeis streikam. Dokų darbininkai plenuoja sustreikuoti nuo vas. 16 d.

TAUPIAI ELGŠIS.

LONDON. — Anglijos ministerių parėdai atseidavo po \$750. Dabar Darbo Partijos ministeriai pasitenkins siūtais kainuojančiais po \$60.

UŽSISTOJA UŽ VOKIETIJĄ

WASHINGTON. — Gen. Henry T. Allen, kurs vadovavo Amerikos okupacinei armijai Vokietijoje, atsilankė į atstovų būdą užsienio reikalų komisiją, ir prašė greitai leisti kongresan biliu, kurioo skiriamą Vokietijai pašelpa. Biliūni skiriama vokietijai šelpti tarp \$20,000,000 ir \$70,000,000. Gen. Allen sakė, kad jei Amerika nešikubins sr pašelpa, tai daug Vokietijoje vaikų iš bado išmirs.

KAS MAŽIAUSIA SUSIRUPINO.

LONDON. — Kolonijų ministeris Thomas, savo prakalbėj pasakė, kad vienintėliai Anglijoj žmonės, kurie nenusiagando Darbo Partijos valdžios yra karališka šeima. Sakė, kad karalius ir princai pasirodė gudriausiais.

APLANKĖ AMERIKOS LAIVĄ.

RYMAS. — Premieras Mussolini pereiną nedėliu buvo atvykęs Neapolin ir aplankė ten buvū Amerikos karo laivą "Colorado".

PAKILŲ PINGAI.

NEW YORK. — Kaip tik atėjo žinia, kad Anglija pripažino Rusiją, tai Anglijos sterlingas tuoj penkiais centais parbrango.

GUBERNATORIUS PRIPAZINTAS BANKRUTU.

FRANKFORT, Ind. — Federalinis master in chancery, Harry C. Sheridan, kuris darė tardimus, savo raporte pripažino Indianos gubern. Warren T. McCray bankrutu. Bankrutu gubernatorių praše pripažinti trys Port Wayne bankai.

Savo raporte Sheridan sako, kad McCray nėra nė farmeris, nė darbininkas, todėl nėra linošas nuo federalinių bankruto įstatymų. Tardimui buvo vedami Indianapolis.

McCray advokatas labiausia stengėsi įrodyti, kad svarbiausias gubernatoriaus užsiėmimas yra ūkininkystė ir todėl, kaip ūkininkas, negali būti federalinio teismo pripažintas bankrutu.

Sheridan raportas bus padėtas federaliniam teisėjui Anderson, kuris ir išneš galutiną raportą. Išklauses abiejų pusių advokatų argumentų.

Bankruto byla tapo užvesta po to, kaip gubernatoriaus keletą mėnesių atgal pasiškaukė savo kreditorius ir pranešė jiems, kad jis nebėgali išmokėti savo skolų.

Betyrinėjant gubernatoriaus finansines operacijas pasirodė tokių dalykų, kad grand jury išnešė prieš gubernatorių penkioliką apkaltinimų už įvairiausius finansinius nusidėjimus, pradėdam tu melaginų gv tvirtinimų iki falsifikacijų. Gubernatoriaus dabar pareikalavo, kad apkaltinimai prieš jį būtų panaikinti.

ŠMARKUS NEGRAS.

CHICAGO, Ill. — Negras, kurio pavardė nesužinota, užsidaręs savo namuose, kaip kokio tvirtovėj gynėsi nuo apstojusių policistų, kurie buvo apsiginklavę šautuvais, revolveriais ir "verklanciomis" bombomis. Pagalios negras žuvo. Ir nežinia ar pats nusišovė ar policistų kulka nudėjo jį.

AMERIKOS JUREIVIAI PAS POPIEŽIŲ.

RYMAS. — Amerikos karo laivų Colorado ir Pittsburg jureiviai aplankė popiežiu. Iš viso jureivų buvo 1,000. Priėmimas buvo sosto rūme. Jureiviai buvo padalyti į tris grupes. Jureiviai šventąjį Tėvą sveikino amerikoniškais "cheers'ais."

PAŠALŲ KOJAS.

ASHLAND, Wis. — Šio miesto majoras Bloss inike speigu pašalo kojas. Prisiėjo keletą kojų puštų visai nuplauti. Nelaimė išiko, kuomet jis buvo išvažiavęs žvejoti.

ZUVO DU DARBININKAI.

ALPHA, Ill. — Shuler kasykloj ištiko eksplozija ir zuvo du darbininku. Eksplozija ištiko kasykloj nebuvo. Toldu būdu išvengta didesnė nelaimė.

ZUVO DU SWITCHMENAI.

LONGANSFORD, Ind. — Du switchmenai papuolė tarp traukinių ir vietoj zuvo.

PRIGĖRĖ 25 ŽVEJAI.

CHRISTIANIA. — Norvegijos pūkrantėse buvo užėjus 25 didelė andra. Del jos prigėrė 25 žvejai.

SUSIRGO DAVIS.

GENEVA. — Norman D. Davis, Suv. Valstijų diplomatas, kurs Tautų Lygos yra paskirtas pirmininku Klaipešos komisijos, susirgo. Pagavo gripą.

KULTūros VAJUS MARŠRUTAS.

Apšvietos reikalais gerb. kun. J. Daknys, svečias iš Lietuvos, gabus kalbėtojas, lankys su prakalbonis šias kolonijas:

- Vasario 6 d. Sugar Notch, Pa.
- Vasario 8 d. Minersville, Pa.
- Vasario 10 d. Pittston, Pa. vakare.
- Vasario 10 d. Dureya, Pa.
- Vasario 12 d. Inkerman, Pa.
- Vasario 14 d. Exeter Boro, Pa.
- Vasario 17 d. Wilkes-Barre, Pa. po sumos.
- Vasario 17 d. Kingston, Pa. vakare.
- Vasario 19 d. Luzerne, Pa.
- Vasario 22 d. Plymouth, Pa.
- Vasario 24 d. Shemandoah, Pa.
- Vasario 24 d. Mahanoy City, Pa.
- Vasario 25 d. Shamokin, Pa.
- Vasario 27 d. Mt. Carmel, Pa.
- Vasario 29 d. Freeland, Pa.
- Vasario 30 d. Hazleton, Pa.
- Kovo 2 d. Minersville, Pa.
- Kovo 2 d. St. Claire, Pa.
- Kovo 3 d. Girardville, Pa.
- Kovo 4 d. New Philadelphia, Pa.
- Kovo 5 d. Frackville, Pa.
- Kovo 6 d. Gilberton, Pa.
- Kovo 8 d. Coaldale, Pa.
- Kovo 27 d. Tamaqua, Pa.
- Kovo 9 d. Easton, Pa. po sumos.
- Kovo 9 d. Reading, Pa.

Anglija pripažino Rusija

NETIKĖTA ŽINIA.

LONDON. — Nelaukta žinia tapo paskelbta. Anglijos darbiečių valdžia pripažino Rusijos valdžią.

Buvo žinių, kad Anglijos valdžia kreipėsi į Rusiją ir žadėjo pripažinti, jei sutiks senas skolas atmokėti. Bet Rusijos valdžia atsakė, kad apie tas skolas bus galima derėtis, kai Rusijos valdžia bus pripažinta. Todėl buvo spėjama, kad pripažinimas užsivilks.

Dabar Anglijos valdžia pasijuntė Rusijos valdžiai raštą, kur sakoma, kad Anglija pripažinta "Socialistinę respublikų susivienijimą, kaipo de jure valdovus senosios Rusijos imperijos žemių, kurios pripažino savo autoritetu."

Yra spėjama, kad netrukus bus apsimainyta ambasadoriais. Anglijos ambasadorium bus O'Grady, jau keletą sykių Rusijoje buvęs. Rusijos ambasadorium bus Rakovski, kurs buvo nariu Rusijos delegacijos Genėvos konferencijoje. Anglijos valdžia pakvietė Rusijos valdžią siūsti Londonan komisiją bėgantims reikalams išrišti tarp Anglijos ir Rusijos. Rakovski, kurs minimas Rusijos ambasadorium Anglijai, dabar randasi Londone.

NUSTĖBO.

MASKVA. — Rusijos valdžia nustebo, kai gavo Anglijos pripažinimą. Nustebo, kad pripažinimas atėjo be sąlygų. Dabar Rusijos valdžia laukia greito Italijos pripažinimo.

FRANCIJA NESISKUBINS PARYŽIUS.

FRANCIJA NESISKUBINS PARYŽIUS. — Francijos valdžia su Rusijos pripažinimu nesieks Angliją. Savo žygį Francija atidėjo.

VAIKAS NUŠOVĖ MERGAITE.

VALPARAISO, Ind. — Richard Mason, 11 m. vaikas prisipažino prie žmogžudystės. Jis pasisakė, kad bovėjosi su šautuvu ir tas netikėtai iššovė. Kulka pataikė merginai Minnie Brooks, 15 m. amžiaus, ir ji vietoj mirė.

SUNKI ŪKININKŲ PADĖTIS.

Biržai, 1—2 (Elta). Važiavojant iš Biržų geležinkelio iki Joniškėlio, tenka pastebėti dar ir dabar laukuose ne tik stambesnių ūkių, bet ir smulkiųjų teberioksančias krūvas vasarų. Ūkininkai sako, kad del nepaprastai šlapio rudens ne tik negalėję sudžiovinti javų, bet jau apipuvusių neturėję galimybės išvežti iš dirvų. Pavyzys ir popūdis buvęs iki užšalant, net del persilpno šalčio dar iki šiol negalima laukais važiuoti. Likusiuose laukuose jauose tokia daugybė pelniukų jungu ir 3) prašyti mūsų esanti, kad 60—70 m. žmonės, valdžią imtis priemonių, kad neatsmenų tokių atsitikimų. U-visos daromos lenkų okupotojų kininkų padėtis del to perauz Lietuvos daly lietuviams nuostandis tuoju būtu atitaisy.

ZINIOS IŠ LIETUVOS.

DEL KONFERENCIJOS VARSUVOJE.

E. Ryga, 8—J. "Jaunakas Zinas" apie laukiamą Pabaltės valstybių konferenciją Varsuvoje rašo kad Lenkijos valdžia esanti atmetusi sumanytą susišaukti tą konferenciją sausio pabaigoje. Susaukimas užsivilkings ne del Lenkijos kaltės, o labiausia kitų dalyvių. Su jomis Lenkija jau senai vedanti derybas apie dienotvarkę. Lenkija norinti perdirbti žinomąjį Varsuvos "accord politiką," kuris būsias iš naujo svarstomas konferencijoje. Ideja apie 4 valstybių sąjungą palieka galioje, bet blogiausia atvejuje ji pasitenkintų 3 valstybių sąjunga.

Mums iš informuotos pusės pranešama, kad Suomija vis delto nesanti pakeitusi savo nusistatymo kai del Varsuvos "accord politiką" ir varga ar ji ir laukiamoj konferencijoje sutiks su bet kuria politine sutartimi su Lenkija.

ESTIJOS KABINETO KRIZIS.

E. Talinas, 8—I. Darbo partija, kuri rinkimuose į Estijos parlamentą labai pralaimėjo, atšaukė iš ministerių kabinetu savo narius: karo ministerį A. Anderkoppą ir švietimo — A. Veidermaną. Savo žygį motyvuoja nepasitenkinimu finansų ministerio Vestelio netikusia finansine politika. Tačiau spėjama, kad svarbiausia priežastimi buvo ta aplinkybė, kad darbo partija rado naudingesnį palikti prieš valdžią opozicijoje, negu joje dalyvauti, kadangi jos pralaimėjimas rinkimuose aiškinamas jos buvimu valdžioje nuo Estijos valstybės iškūrimo pirmos dienos.

Kaip girdėti, taip pat ūkininkų sąjunga nutarusi atšaukti savo narį Vestelį. Kabineto krizis eina platyn.

MITINGAS PRIES ŠVENČIONIŲ GIMNAZIJOS UZDARYMĄ.

ŠEDŪVA, XII—31 (Elta koresp.) Gruodžio 23 d. Šeduvos progimnazijos salėje įvyko mitingas del uždarymo Švenčionių lietuvių gimnazijos. Mitinge priimta tokia rezoliucija: mes Šeduvos valsčiaus ir miestų gyventojai, išgirdę apie naujus brutalius okupatoje Lietuvoje lenkų žygius, vienu balsu nutarėme: 1) griežčiausiai protestuoti prieš Lenkų valdžios daromus lietuvių ir jų kultūrinį istaigų persekiojimus; 2) išreikšti užuojautos užgrobtos Vilniaus krašto mūšiuose tokių daugybę pelniukų jungu ir 3) prašyti mūsų esanti, kad 60—70 m. žmonės, valdžią imtis priemonių, kad neatsmenų tokių atsitikimų. U-visos daromos lenkų okupotojų kininkų padėtis del to perauz Lietuvos daly lietuviams nuostandis tuoju būtu atitaisy.

Priešingu atveju pavartoti tuos pačius metodus prieš lenkų istaigas ir mokyklas Lietuvoje.

Po rezolucija įgaliota pasirašyti P. Butkus ir P. Linkevičius. Rezoliucija nutarta pasirašyti Ministerių Kabinėtu, Seimo Užsienio Reikalų Komisijai ir Svjetimo Ministerijai.

VAKARĖLIS.

TAUJENAI, XII—31 (Elta koresp.) Kalėdų antrą dieną vietos šauliai surengė vakarėlį. Stuvaidinta "Byla del lietuvių markos" ir "Nepavykusi komedija." Po to vargoninko Mačikėno vedamas baiznytinis choras gerai sudainavo keletą gražių liudiečių dainelių. Pasilinksmimui praėjo klaviers Felno gauta apie 40—50 litų.

SUDARČIAS (Sakių apskr.) Tur būt niekur taip nėra išplatintusi degtinė, kaip Estijoje. Vestuvės, talkos, net laidotuvės ar Krikščynos, nepasibaigia be nemalonumų, dažnai ir su poštyniu.

Priežastis — alkoholis kuris čia iš užsienio kontrabandos būdu be jokių kliūčių plaukia ir nėra kas pastotų jam kelis. Ypatinai kaimuose B. P. ir P. vieši agentai, kurie samto darbininkus ir darbuojas uaktimis degtinei gabenti.

NAUJI LIGONINĖS NAMAI.

PANEVYZYS 1—2, (Elta koresp.) Apskritis valdyba užbaigė statymą nauosų apskrities ligoninės namų. Gruodžio 16 d. įvyko iškilmingas jos atidarymas, ir dabar jau ligoniniai pergabenti jon iš senosios ligoninės, buvusios iki šiol mokytojų seminarijos namuose. Naujieji ligoninės namai mediniai, pastatyti geroj, retai apgyventoj vietoj, sodne, prie upės.

SUDEIKIAI. Šiomet norėdžių lankyti pradžioj mokykla buvo apie 120 mokinių ir 40 jų nebuvo priimta. Tėvų Komitetas tuo susirūpinęs ir ketina dėti pastangų kitais metais atidaryti antrą komplektą bendru 2 mokytojais.

SINTAUTAI, 7—I (Elta koresp.).

Cia yra susitvėrus V. Kudirkos paninkinų statkomitetas, i kurio prezidiumeina mokyti J. Cimbalaitis, pirmininku; mokyti K. Kulkis — sekretorius ir v. Bandza — išdėminku. I komitetai pakviesta nauja organizacija po viena su sąve su sprendžiamuoju balsu. ("Lietuva")

GERASAI ŽMOGUS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY

JOSEPH'S LITHUANIAN E. G. ASSOCIATION OF LABOR
under the Act of March 3, 1879
Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$4.50
Foreign and suburbs	\$5.50
Foreign countries yearly	\$5.50

Dar viena mintis apie tautinį išsigelbėjimą

Šių laikų tautinis lietuvių skurdas Amerikoje privertė glaudžiai susirūpinti mūsų kolonijų likimu. Tiesa, dar ne visi nuomonės vadai šio rūpesnio apimti. Diduma, malonaus gyvenimo bangų nesama, dar ramiai snūduriuoja doleriniuose taukuose ir jaukiai grimsta į prozaiską anglo-saksų nirvaną. Tik maža būsena idealistų audžia švelniai ir kartu liūdnai-melankolingai svajonėse apie tą gražųjį, kilnųjį lietuvištes dvasinį Eldoradą, kuomet joks lietuvis nebesiduos žemai ir niekšgai ištautėjimo pagundai, ir tai visai nepriklausomai nuo jo gyvenimo vietos. Deja, šitos liūtosios svajonės kol kas visai neharmonizuojamos, nesiderina su pilkuoju fabrikiniu jausmų Amerikos gyvenimu.

Ir įvairių kampų girdėjome balsų apie dydį reikalą aukštai lavintų čia augusių jaunimui vadų. Beveik visų nuomonės sutauka, kad čia gimusių jaunimui nesuprantami "importuoti" lyderiai. Kad jis turi pasigaminti vietinės kilmės lietuvištes pranašų. Tik šių saviškių Amerikos jaunimas uoliau pasiklausytų, tik jų patarimais nuodėrdiau pasinaudotų.

ŠVEIČIUOSE PAS REDAKTORIŲ.

Redaktorius su redaktorium kaip anot to žydo "toks su tokiu turi apie ką kalbėtis." Sklandžiai einanti judviejų kalba greit pasiekė tos fašos, kur dalykas ejo apie naują Amerikos inteligento tipą. Visai pritaikintą šio krašto gyvenimui, bet kartu didelį idealistą Lietuvį. Redaktorius be ginčų sutarė, kad čia tobulėnės inteligentus lengviausia galima priruoti šituo būdu: čia gimęs jaunikas (ar mergaitė) mokytis parapijiniame Amerikos lietuvių mokykloje bent iki 10-12 metų; paskiau tūvali į simčiū Lietuvos gimnazijon, kurą baigęs jis grįžta Amerikoje ir čia įstoja ir baigia vietinį universitą, kurs jį geriausiai prirengia prie vietinių sąlygų; prie kovos už būvį Amerikoje. Toksai vienas inteligentus bus vertas dviejų: jis gražai mokėsis ahi kalbi; jis bus nenutolęs nuo Amerikos, o kartu aiškesniai jaus Lietuvos pulsą. Apie 8 metus gražiausios savo mokyklės praleidęs Lietuvoje, jis bus visa siela suaugęs ir lietuvišku idealizmu. Kurybos atžvilgiu jis galės ten užsiimti lietuvišku produktingu; daug turės minčių ir turtingumą raste-bet kalboje; tad mokslas Amerikos universituoje jam bus labai lengvas ir jis liūtosai pralenks didžiūną anglo-amerikiečių studentų.

PONIŲ REDAKTORIENES NUOMONĖ.

Kai redaktorius idealus rezgė-pynė, ponis redaktoriene, jauna, svetinga čia gimusi lietuvaitė, neisilaukė moteriškam gyvenimui ir pareiškė rodoš jau apgalvota savo nuomone, kad labai norisi ydant jos du jaunū sūneliū galėti kaip nors vėliai išvengti anglo-amerikiečių mokyklos ir užaugti tyriau ir dorais lietuvišais. Matomai susirūpinusi ji užklauso: "Kuomet-gi "Kuryba" įrengs Lietuvoje savo pavyzdinę mokyklą, kuri parengtų pilnutinio išsilavinimo inteligentus abiem pasauliam: Europai ir Amerikai?" Pasiryžusi savo vaikelius Lietuvojū sūsti, čia augusi patalotė laukia bene ir jos vaikai sulaukė mokyklos amžiaus galėsi Lietuvojū vykti ir jau rastų ten pavyzdinę mokyklą su tiksliausiais internatais-bendrabučiais, kuriems galima būtų paskirti jų auklėjimą. Taip, kol kas dar nėra tokios mokyklos Lietuvoje, kur būrai gerai mokytis ir angliū kalbos, sporto ir kitų dalykų taip pat būrai amerikiečių gyvenimui. Kai "Kuryba" jau įstaigs šia mokyklą, tai gal susiras Amerikoje net keliojka ar kelios mokyklų tokiū motinų, kurios padarys suklestėjį pasiryžimui savo vaikų žingsnius tautos didvyriū takais. Tuomet kiekviena nauja tipo inteligentų pirmąjį branduolį.

PROJEKTO REALUMAS.

Ukarto daugeliui gali pasirodyti tik pamėtas projektas (fantazija). Taip, jame daug fantazijos, bet daug ir realumo. Priklausys nuo tų kurie imsis jį vykinti. Reikdels ir turėtos lėšynos tėvas, nūdirbęs čia 200 ar daugiau (j mone-ai), ilgais vėliau ar kitą savo vaiką pasiųsti Lietuvojū vidurinių mokyklų baigti, universitūl prisirengti. Kai patroktina lėšyna liūos jog Lietuvoje yra tokiū gerū mokyklā, tokiū ir A-

Pavasaris. Atbudo iš gilaus miego visa prigimtis. Kiek džiaugsmo, gyvybės paskelbė visiems. Tamsi, nuslopinta žiemos našta, kemelė sunkiai atsikvėpė ir emė reikšt savo gyvybės galias. Mėdžiai pasipuošė žaliais vainikais, kurie švelniaus vėjelio siūbuojami, lingavo. Pievas ir laukus pridengė žaliais apdangalais išmargintais įvairiaspalvėmis gegėmis. Paukščiai, širdingas giesmes užtraukė, sveikino Gyvybės Davėją. Gyvuliai, pajutę laisvę, išsisklaidė po žaliąsias pievas ir laukus. Miško žvėrys, ir tie pabudo iš gilaus miego, pasiražę eji grobriū iškoti. Žmonės, su naujomis jėgomis, prakilia dvasia ir ramia sąžine stvėrėsi kasdieninio darbo. Suskambėjo pievos ir laukos dainų melodijos, kurios aidas skrido į tolį, į tamsuosius miškus, kur drauge su šimtamiečių eglū šlamėsir jungėsi, ir dingo. Saulutė šypsojosi iš po skaisčiųjų pavasario dienų; simtė savo spindulius ant rasotų medžių ir gėlių, norėdama nušlystyti nuo jų tas gailias asarėles. Vėjelis iš pietų dvelkė malonų kvapą nuo pievos žiedų. Žmogaus širdžiai taip ramu, taip gera, tartum, kas suprastų jos skundą, meiliais žodžiais ir pavyzdžiu guostų ją.

Tokiai tai krašte, pamišky, randasi Pilkapilės kaimas. Iš pietų ir vakarų traukiasi juosta aukščiausieji kalnai, kurie sodžų saugoja nuo audrų. Ir daro jį iš tos pusės sunkiai prieinamu. Dar toli nuo tos vietos būdamas, pastebi pilkuojančius ir į padangę iškilusius kalnų gubrius. Šiaurinėj pusėj nuo sodžiaus, šnioksdama ir putodama, teka didžiulė Bangirėtos upė, kuri vingiuodama skrodžia žaliąsias pievas į dalis.

Ramus buvo to sodžiaus gyvenimas. Retai kas teatsilankydavo iš tolimesnės šalies, iš už aukštųjų kalnų ir ošiančių girių. Gyventojai nemėgė karų, dirbo diena iš dienos savo sunkų žemės darbą. Meilė prie jų buvo vadovu ir teisingumas Pilkapilės ramščiu. Turtingas šelpė beturtį, o tasai visuomet stengėsi jam atsilyginti.

Visam sodžiui pavyzdžiu buvo pasitarintis ūkininkas Antanas Pypkius. Jo gražūs rūmai stebino visų akis. Neveltui jį žmonės ir pavadinę Pypkiu, nes tiesą pasakius, pypka niekuomet jam neškrudavo jį danti.

Keliais žodžiais aptarus, Pypkius yra žmogus rimtas, griežtas, žiaurus būdo, mažai tekalbąs, visad susiraukęs. Nuo vestuvių laiko, užsąželdino ilgę; tamsiai pilką barzdą, užsiaugino nemažus plaukus, o kadangi patsai buvo drūtas ir augalofas, tai labai stebino šio sodžiaus žmones.

Bet užtai Pypkius pavyzdingas visoj apylinkėj ūkininkas. Pas jį pilni aruodai grūdų, pilni tvirtai galvijų, ukės įrankių begalės. Vienu žodžiu pasakius jam nieko netrūko. Prirėkus kaimynams ar šio ar to, tuoj-kreipiasi pas Pypkių.

Jo pati Ona, žmonelė menka, sudžiūvusi, liesa. Bet užtai jos būdas kitoks: ji visuomet linksma, gera, mielaširdingā be galė.

Štai vieną sykį, kada Pypkius kažką susimąstęs po savo kasdieninio darbo ramiai sau išsėjo, įbėgo į jo kambarį tarnas ir sako: "Ot, ponas, išeinu laukan iš rūmų, ugi žiūriu po jūsų prieangiu guli kažkeno pamestas kūdikis. Priprastės tamstos klausyt, atėjau paklausti ka su juomi daryti?"

"Ar tu, kvailij, iki šiol nežinai, jog aš su tokiomis reikalais neįsisiimu!" — susuko Pypkius žiauriai pažvelgęs į tarną: "Nešinkis lauk iš mano kambario, o ne tai aš ir tavo patį išmesiu pro duris, galėsi stypsti kaip tas vaikas."

Tarnas nežinojo ką daryt. Palikti kūdikį kaip būvus, sąžinė drandė. Galop, valandėlę pamąstęs susisgrėbio. Kadangi žinojo Pypkiene esant gailiaširdė, nutarė jai nunešt ir atidoti. Ir neapsivylė. Ji matydama gražų ir sveiką esantį pasiryžo auginti. Kadangi Pypkiui nežinojo nei jo vardo, nei kilmės, tai nutarė kaip "iš kelnio išspirtam" duoti Kelmučio vardą. Geroj priežiūroj, linksmai augo vaikas.

Ir iš tiesų gražus buvo tas vaikas, Kelmūtis. Veidas pailgas, su raudonais skruostais, žydriomis akimis, šviesiaplaukis. Nevienas ar tai iš pažįstamų, ar tai iš svečių susigaudavęs ir džiaugdavoši.

Kai jau Kelmūtis kiek paaugėjo, Ona maždaug pamokytusi, emė leisti gimnazijon. Mokslas sekėsi gerai. Pabuvęs ketveriūis metais ir išėjęs keturias klases, del Pypkoriaus priekaištų likosi namie. Ir

šionai būdamas Kelmūtis nedikinojo. Sykiu su pavėviu Pypkiu, nuo pat ryto eidavo į laukus, pievas ir prižiūrindavo ar viskas tvarkoje, ar gamtinai darbuojasi darbininkai.

Viskus sekėsi gerai. Bet reikėjo išsikšti iš kur nelaimė: susirgo Pypkiene. Kiek gydytojų, kiek vaistų? — nieko negelbėjo, sukakus kelioms dienoms Pypkiene pasimirė.

Daugel asarų, tada teko išlieti Kelmūčiui, nes jo tai buvusis geriausia motina, globėja, pasimirė Palaidojo Onos kūn. Niekur užuojautos, niekur ramybės nebeteko Kelmūčiui. Ir jis ne pats nepasijuto, kaip nubėgęs ant jos kapo, parpolė ir emė verkėti. Ilgai verkė jisai, kol galop iš didžio nuovargio ir rūpesnio užmigo. Radę jį Pypkius tarnai, pargabeno į namus, kame Kelmūtis atsipeikėjo, įgavo sąmonės.

Pasklido po visą apylinkę gandas, jog ir patsai Pypkius, iš priežasties Onos mirimo, nustojęs proto, tapęs pamišėliu. Geniys, kurie paveldėjo jo turtą, nusimantė jį į tam tikrą namą, kur turėjo baigt savo gyvenimą. Jie neapkentė Kelmūčio, vadindami jį "veltaduoniū". Suskando Kelmūčiui širdį. Pasiryžo eiti į nežinomus kraštus, kur be jokių priekaištų ir išmetinėjimū galėtų užsidirbti nors kąsnelį juodos duonos. Dar būdamas rūmuose girdėjo pasakojant, jog už aukštų kalnų ir girių yra jūra, už kurios prasidedas, maž kam težinomas, kraštas.

Taip, vieną gražų rytą, kada saulutė savo aukso spindulius maloniai skleidė žemėn, kada rasos lašeliai mirgėdami ritosi nuo gėlių, ir prauzdami ką tik išdygusias žoleles, sėdo žemėn, kada paukščiai čirendami džiugino visą prigimtį, ir kada pabudo visa prigimties harmonija, tuokart mūsų Kelmūtis pradėjo savo šurkią ir vargingā kelionę į tolimus kraštus. Nepražęs toli vaikščioti, dažnai sustodamas ir gerėdamasis tai šniokščiančiu upeliuku, tai bėgančiu pro jo šalį žvėreliu, išsėjosi, šluostydamas prakaitų nuo sudrėkusios kaktos.

Jei jisai ištroškėdavo vandens, eidavo į pievas kur net virte-virdavo šaltinėliai, pilni gaivinančio ir gardaus vandenėlio. Priseidavo tik sunkesniū dienų su maistu. Mat čia nogos ir riešantai nevisur rasdavosi. Bet ir šioj helaimėj išsigelbėdavo Kelmūtis. Prisirinkdavo iš už laiko maistą, net visą kreipšlį, kurį su saviū eidamas turėjo. Užėjus nakčiai ar audroms Kelmūtis sustodavo, apsirinkęs patogesnę vietą, po siūbuojančių ir susipynusių eglės šakų, susirėgęs medžių šakų stovydamas palapinę ir ten leidavo laiką. Gaila jam kartais būdavo aplėisti šiojka stovyklą, bet paskatintas žmoniū laime ir gerovė, eidavo tolyn.

Taip beedamas, vieną dieną, papietęs laike, užkopęs ant aukšto kalno pamatė prieš save, tolimoj mėlynojančių vandenyną. Kiek dienų pažygygyves nė justė nepasijuto, kaip stojosi prieš užiančias ir putojančias bangas, kurios trinkėdamai dauzydamos mėtėsi į krantą. Nejučiu pasidarė Kelmūčiui, jis vienas taip toli nuo savyjų, nuo savo gimtojo krašto. Tankiai Kelmūtis žiūrėdavo tai į jūrą, tai į užiantį ir dejuojantį mišką, norėdamas pamatyt bent kur, kokią gyvybę žymę. Bet veltui, niekur nė balso. Tik giria gaudžia ir šlama, pritariama pritariama vandenynui, tik sielā dar labiau bangindama ir virkdandama.

Vieną sykį, kada Kelmūtis kažko susimąstęs žiūrėjo į jūrą, pasirodė vos užmatomas ant paviršiaus tskelkis. Kaskart jisai artinosi ir ejo didyn. Neapsakomas džiaugsmas apėmė Kelmūti, norėjo šokti iš tos linksmybės į vandenyną ir nusiskandinti. Bet gryna sąžinė jam daryt to neleido išmetinėdama: "Koks jaunas, koks puikus vyras, gal kartais kam ir naudingū būti."

Laivelis plaukė vis artyn ir artyn prie kranto. Galop pastebėjo Kelmūtis jog jame besąs tikt vienas žmogus. Nepažystamasai sustabdė laivelį prie kranto, pats išlipęs ant paviršiaus, prisidūlino prie Kelmūčio ir sako: "Nepažystamasai žmogau! Bene esi iš to laivo, kurs vakar šioj jūroj paskendo?"

"Ne," — atsakė Kelmūtis — "aš apie tą laivą nieko nežinau." Nepažystamasai tęsė toliau. "Kadangi mano sūnus tarnavo vairininku prie to laivo, tai dabar nuo pat ryto plaukiuju po šitą jūrą, norėdamas surast sūnaus nors lavoną. Bet, tebūnie Dieviū garbė, aš manau atgalios plaukti namon. Gal ir tu, svetimasai žmogau, norėtumei keliauti su manim, aplankyti mus?" — klausė nepažystamasai Kelmūčio.

Kelmūtis padėkojė Dieviū už netikėtą nuo mirties išsiluosavimą, mielai sutiko. Nors buvo vėlus laikas, bet abu žmonės sėdo į laivelį ir plaukė. Bangos lyg kokią plunksnelę mėtė į visas šalis laivoj. Bet drąsūs keleiviniai jūrsiai yrėsi priekin. Svetima-

sai žmogus nieko nelaukdamas prabilo: — "Aš esu Samanas. Anoj tos jūros pusėj, randasi aukšti kalnai, tarp kurių yra nemaža sodžų. Viename iš jų randasi ir mano nameliai, kuriuose aš su savo patėia ir dviem vaikučiais gyvenū. Dabar man būt įdomu išgirsti, kaip jūs ir tą pajūri atkeliavot ir kokiū tikslu?" — paklausė Samanas Kelmūčio.

Kelmūtis su visomis smulkmenomis viską nupasakojo, Samanas klausė su įdomumu jo kalbos. Matyt ir Samanui pagallo Kelmūčio, nes jo akryse pasirodė asaros.

Taip plaukdami prieš auštant, pasiekė jie krantą, kur sustabdė laivelį abu išlipo. Kelmūtis norėjo užsimokėti Samanui už pergabenimą, bet jis nepriėmė mokesčio sakydamas: — "Aš esmi krikščionis, o katalikų mokslas, pats Kristus neleidžia nelaimingo žmogaus muskriausti."

"Kūr dingst!" — sako Samanas Kelmūčiui — "nei pastogės, nei pavalgyt, nei pasilsėt neturi kur. Taigi eikim su manim į mano namus, aš su jums pasirūpinsiu." Ir Samanas nusivedė Kelmūtį į pirkia.

"Na, dabar daugiau nekalkėkim, tik pasistiprinkim, pasilsekim, o tuokart galėsime daugiau pakalbėti, galėsi pasigrožėti mūsų ške ganta," — tarė Samanas, sodindamas Kelmūtį prie stalo, pakvipusį gardžias valgiais.

Samanas, sveičiui sutikus, pasiryžo duot jam vietos mokytoju šiam kaimui, nes čia jo kaip tik ir trūko.

Kai Kelmūtis gerai išsimiegojė atsikėlė, jau buvo papietęs laikas. Saulutė savo puikiausiais spinduliais puošė tos šalies aukštus kalnus. Gražų pastrodė Kelmūčiui. Ir kadangi buvo girdėjęs nuo Samanū, jog čia gaus vietą, ir kad nevalgius veltui Samano duonā, paprašė jo kad kaip nors greičiau galėtų pradėti darbą.

Samanas, nors neturtingas žmogus, del savo geros širdies, buvo visų gerbiamas. Todėl vos tai pasakius Kelmūčiui, tuoj nuėjo pas kaimynus, pasitarė su jais ir galop linksmas sugrįžo į namus.

Nuo ryt dienos, kaimynų nutarta buvo, jog viso kaimo vaikai turi susirinkti pas Samaną, kurs su jais susipažins ir pradės darbą.

Sulaukus rytojaus jau visi kaimo vaikai buvo pas Samaną. Kelmūtis visų išklausinėjęs pastebėjo, jog nors nevisi dar ir raides pažino, bet užtai turėjo gerą norą prie mokymosi. Tuoj apsidžiaugęs drąsiai stvėrėsi darbo. Vaikai kiek begalėdamai mokinosi. Greitai jie išėjo pradines knygytes, išmoko skaityti. Tuom nepasitenkęs, Kelmūtis emė vaikus mokinti ir kitų dalykų: tikybos, geografijos, gamtos ir t. t.

Daug mokytojas pripasakodavo vaikams apie kitus kraštus, apie gamtą, žmones, papročius ir t. t. Vaikams tai būdavo linksniausias laikas.

Taip diena iš dienos mokino Kelmūtis vaikus. Nepasijuto nė patsai, kaip prabėgo jo paties nustatytasai laikas. Todėl nusprendė Kelmūtis keliauti kitur. Nedejto jis keliavo, jog ten jam būt nepatike. Ne! Jis keliavo del to, jog apšviest žmoniū, sukurt jų širdyse meilės kibirkstėlę, kad pažintų, pamylėtų savo šalį, savo žmones.

Daugel metų taip keliavo Kelmūtis, kol galop nepaseno, nepasirodė mirties angelas, kuris pranešė jam, jog gana keliavus, reikalingu sustot ir prisirengt amžinastin.

Todėl senelis Kelmūtis apsirinko puikų kaimą, kame pas vieną pasturintį ūkininką apsigyveno. Kad nebūt ilgu laukt mirties ir čia senelis emė mokinti vaikus.

Seniai jau buvo nusprendęs Kelmūtis, prieš mirdamas papasakoti vaikams, jaunajai kartai, apie savo jaunystės dienas, apie šalį kurioje gimė ir augo, apie išpučius kuriais jaunystėj kvėpuoti kvėpavo jo siela.

Ir kadangi dabar buvo žiemos laikas, gavėnia, kadangi žmonės ilgai vakrodavo, tai senelis savo sumanymą galėjo įvykinti.

Vieną vakarą, kada mokinių buvo atlikę savo darbą, ir visi namiškiai buvo susirinkę, senelis pradėjo pasakoti: — "Mielai manū vaikučiai! Štandien, kadangi pradėdame savo darbą, papasakosiu jums koksai buvo jaunystėj mano mylimas darbas.

K. Dombiskis

(Bus daugiau)

tus-pigėmis negu čia, tai galima drąsiai spėti kad patriotingas nusistatymas kaipkuriose šeimynose ims viršų ant egoizmo ar nerangumo. Žinoma, tai bus tik mažos imtynės, bet nepaprastai brangios mūsų tautiniam likimui Amerikoje.

Jak begalo yra svarbu, kad čia gimusių lietuvių tarpe atsirastų nors nedidelis būrelis drąsių lietuvištes ašalbų, drąsių, pasisavinusių kokiū žmoniū savo tarpe, kurie visą šitą li-

jos praetį ir dabartinius jos siekius bei uždavinius. Nesakytume, kad visi šitų vadų ir klausys. Ne, diduma ir jų gal neklausys. Bet juk didelis dalykas būtų išgelbėti nuo ištautėjimo nors dešimtą ir geriausią išsivijos dalį. Todėl ir drįstame

visuomen kelti kad ir fantastingus sumanymus, nes gal ir jais koksai pasinandos kad suradus dar geresnę ir praktingesnę iš-

DOVANOS, DOVANOS! KAS-GI JU NENORETU? UZSIRASYK "DARBININKA" IR JAS GAUSI.

NEPAMIRSK, KAD "DARBININKAS" YRA KOPERATYVĖS ORGANIZACIJOS LAIDAVYSTIS. E. J. SEATTE II.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

NEWARK, N. J.

LDKS. 14-tas kuopos mėnesinis rinkimas įvykis vasario 8 d. ...

Valdyba.

DAYTON, OHIO.

Mūs miesto lietuviai, kad ir ma- ...

MONTELLO, MASS.

Montello holševikai rašė savo ...

Reporters.

NORWOOD, MASS.

Labai puikiai atliko vakarą ...

DAYTONIETIS.

CLEVELAND, OHIO.

Tautos Fondo 22 skyrius auga ...

Po \$1.00; A. Kranauskas, F. B. ...

MANCHESTER, N. H.

LDKS. 74 kę laikė savo mėn- ...

WORCESTER, MASS.

Labdaringos Draugijos valdyba.

Pirm. Elzbieta Ročkienė, pagalb. ...

Valgių aukotojai.

Kun. J. J. Jakaitis, P. Juška, F. ...

Drabužių aukotojai.

Liksis Stender čėvėrykų kraut- ...

SPRINGFIELD, ILL.

Valentinė Partij.

Klausykite Springfieldo Lietu- ...

Naujas vargonininkas.

Mūsų kolonijoj apsigyveno p. ...

GRAND RAPIDS, MICH.

Sios kolonijos lietuviai jau turi ...

mūs gerb. klebonas kun. A. Dek- ...

ŽODŽIO "ZANAVYKAI" KILMĖ.

Lietuviai gyveną prie Novos ...

DAILUS PAVEIKSLAI KURIŲS PADARĖ FOTOGRAFAS JURGIS STUKAS

DR. H. M. LANDAU Gydytojas ir Chirurgas

LIETUVIAI!

MISKAS BIEDNUOMENĖI.

Miškų Departamentas prane- ...

KURIE NORI, KAD DARBININKAI SUSIPRASTŲ IR BITŲ PIRKŲ KONTRAKCIJAS SUKURTI

NEPAPRASTAS NUPIGINIMAS

ALBUMAS yra didelio form- ...

Kurie norite tą knygą išgy- ...

"DARBININKAS" 366 E'way, So. Boston, Mass.

Visi bijo kooperacijos: ir kapita- ...

CAMBRIDGE, MASS.

Aleksandras Potembergas pri- ...

Dabar praešu gerbiamiems ...

Aleksandras Potembergas, 877 Cambridge Street.

DAILUS PAVEIKSLAI KURIŲS PADARĖ FOTOGRAFAS JURGIS STUKAS

DR. H. M. LANDAU Gydytojas ir Chirurgas

LIETUVIAI!

Gerkite Toniką PADARYTA IŠ ŠALTINIO VANDENS!

Visi gerai žino, kad sveikas, sva- ...

Tikimės, kad lietuviai nepamirš ...

E & W. BEVERAGE CO. Islington, Mass.

LIETUVIAI!

Gerkite Toniką PADARYTA IŠ ŠALTINIO VANDENS!

Visi gerai žino, kad sveikas, sva- ...

VIETINĖS ZINIOS

RENGIAMAS PAMINĖJIMAS.

Vasario 17 d. So. Bostone- ...

GARBĖ LENKAMS.

Boston Globe indėjo Lenki- ...

APIE LIETUVI.

Boston Globe tame numeryje, ...

Palestau Viktoro Zagorsko (tur- ...

REIKALINGA MERGINA

Reikalinga vidurinė mergina ...

REIKALINGA MERGINA

Jonas, Mikas ir Juozas Jankauski ...

DANTISTAS DR. A. J. GORMAN

J. MACDONELL, M. D.

DR. H. S. STONE

DR. M. V. CASPER

DR. J. C. LANDZIUS

ŠTAI KĄ MUMS RAŠO!

M. ZUKAITIS

SV. JONO EV. BL. PASELPINĖS DRAUGYSTĖS VALDYBOS ADRESAI.

PIRMININKAS - M. Zoba

VICE-PIRM. - Kazys Ambrozus

DR. L. K. KEISTUOJIS DR. J. VALDYBOS ADRESAI

Pirmininkas - Antanas Pastelis

VICE-PIRM. - Martinus Krištautas